

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 13

קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים...

« La voix de mon bien-aimé ! Le voici qui
vient, bondissant sur les montagnes »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/13/

1 קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות. דומה דודי לצבי כו'. וצריך להבין שינוי הלשון שבהרים כתיב מדלג ובגבעות מקפץ.

« La voix de mon bien-aimé! Le voici qui vient, bondissant (medaleg) par-dessus les montagnes, sautant (mekapetz) par-dessus les collines. Mon bien-aimé est semblable à une gazelle, etc. » Il faut maintenant comprendre ce changement de formulation : à propos des montagnes, il est écrit medaleg («bondissant»), et à propos des collines, mekapetz («sautant»).

הנה פסוק זה נאמר על יציאת מצרים שהיה הגאולה בדלוג מארבע מאות שנה לרד"ו שנה כמ"ש במדרש שיר השירים בפסוק זה.

Or, ce verset fut dit au sujet de la sortie d'Égypte, lorsque la délivrance survint par un bond : les quatre cents années furent ramenées à deux cent dix, comme il est écrit dans le Midrach sur le Shir HaShirim, à propos de ce verset.

2 ולהבין כל זה הנה אנו אומרים בהגדה מצה זו שאנו אוכלים על שום מה ע"ש שלא הספיק בצקת של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה וגאלם.

Pour comprendre tout cela, nous disons dans la Haggada : « Cette matsa que nous mangeons, à cause de quoi ? Parce que la pâte de nos pères n'eut pas le temps de lever, jusqu'à ce que le Roi des rois des rois, le Saint béni soit-Il, Se révèle à eux et les délivre. »

והנה לכאורה אין זה טעם מספיק כי ענין התגלות זו שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים היה אחר חצות. כמ"ש ויהי בחצי הלילה כו'.

Or, à première vue, ce n'est pas une raison suffisante, car cette révélation — lorsque le Roi des rois des rois Se révéla à eux — eut lieu après minuit, comme il est écrit : « Et il advint au milieu de la nuit, etc. »

ואכילת מצה שאנו אוכלים (וכן בפסח מצרים) צריך להיות קודם חצות דייקא כמ"ד שהפסח אינו נאכל אלא עד חצות ובפסח נאמר על מצות ומרורים וגו'.

Pourtant, la matsa que nous mangeons (et il en allait de même pour le Pessa'h en Égypte) doit être consommée précisément avant minuit, selon l'opinion qui soutient que l'on ne mange le sacrifice de Pessa'h que jusqu'à minuit ; or, au sujet du sacrifice de Pessa'h, il est dit : « Avec des matsot et des herbes amères, etc. »

ולהבין כ"ז הנה ארז"ל עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבד. דהנה חיות כל העולמות שנמשך ממנו ית' אינו

Pour comprendre tout cela, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : «Avant que le monde fût créé, Lui et Son Nom seuls existaient.» En effet, la force vitale de tous les mondes, qui est tirée de Lui, béni soit-Il, n'est

אלא בחינת אור וזיו בלבד ממנו ית'. כמו עד"מ זיו השמש או זיו הנר שאינו נוגע אל העצם כלל.

qu'un niveau de lumière et de rayonnement venant de Lui, béni soit-Il ; à titre de comparaison, le rayonnement du soleil ou celui d'une bougie ne touche nullement à l'essence.

3 והראיה שאף אם יש מסך מפסיק באופן שאין הזיו יכול להתפשט מ"מ אין בהעצם שום שינוי.

La preuve [en est] que, même s'il existe un écran intermédiaire empêchant le rayonnement de se diffuser, l'essence, elle, ne subit absolument aucun changement.

כמ"כ למעלה כח אלקי המחיה כל העולמות נק' בשם אור שאינו נוגע לעצמותו ית' כלל ואינו פועל בו שום שינוי כמ"ש אני ה' לא שניתי ואתה הוא קודם שנברא העולם כו'.

De même, En-Haut, la puissance divine qui donne vie à tous les mondes est appelée «lumière», car elle ne touche nullement à Son essence, béni soit-Il, et n'y produit aucun changement, comme il est écrit : «Moi, D.ieu, Je n'ai pas changé» ; et : «Tu es Lui avant que le monde ait été créé, etc.»

4 ונקי גם כן בחינת שם וכמ"ש יהללו את שם כו'. וכמו עד"מ האדם כשהוא בפ"ע אינו צריך לשם כלל רק לזולתו שיקראו אותו בשמו ואינו נוגע לעצמותו כלל.

Il est également appelé le niveau d'un «nom», comme il est écrit : «Qu'ils louent le Nom, etc.» De même, par analogie, une personne, lorsqu'elle est seule, n'a nul besoin d'un nom ; [elle en a besoin] uniquement pour les autres, afin qu'ils puissent l'appeler par son nom, et cela ne touche nullement à son essence.

כן הוא בחינת כח האלקי המחיה כל העולמות הוא רק בחינת שם בלבד ואינו נוגע לעצמותו כלל.

De même, le niveau de la force divine qui donne vie à tous les mondes n'est que le niveau d'un nom, et cela ne touche nullement à Son essence.

5 ונקי בחינת מלך. כמו למשל המלך על מדינתו שאין עצמותו ומהותו נתפס ומתפשט במדינה כולה רק שמו לבדו שנקרא מלך עליהם.

Et cela est appelé le niveau du « roi ». Ainsi, par exemple, un roi règne sur son pays : son essence et son être ne sont ni présents ni répandus dans tout le pays ; seul son nom l'est, en ce qu'il est appelé leur roi.

כמו"כ למעלה מה שאלקות מחיה כל העולמות הוא רק בחי' מלכות שבמה שהוא מלך עליהם מחיה ומהוה אותם דהיינו שמו יתברך בלבד

De même, en haut, si la divinité donne vie à tous les mondes, ce n'est que par le niveau de Mal'-hout (souveraineté) : en tant qu'Il est leur Roi, Il leur donne vie et les fait exister ; c'est-à-dire que seul Son Nom, béni soit-Il, est présent.

אבל מהותו ועצמותו ית' אינו בגדר המשכה והתגלות כי הוא לבדו מרום וקדוש כו' אתה הוא עד שלא נברא העולם כו'.

Mais Son être et Son essence, béni soit-Il, ne sont pas du domaine de la transmission ni de la révélation, car Lui seul est élevé et saint, etc. : « Vous êtes Lui avant que le monde ne soit créé, etc. »

6 והנה בנוסחא הישנה הי' כתוב אתה הוא עד שלא בראת ועתה הוא הנוסחא עד שלא נברא כו'.

Or, dans l'ancienne version, il était écrit : « Tu es Lui avant que Tu aies créé » ; tandis que la version actuelle dit : « avant que [le monde] ait été créé, etc. »

והעיקר הוא כנוסחא זו כי כן הוא לשון הפסוק יהללו את שם כו' כי הוא צוה ונבראו כו'.

Et c'est cette version qui est correcte, car telle est la formulation du verset : « Qu'ils louent le Nom, etc., car Il a ordonné et ils ont été créés, etc. »

7 וההפרש בין בראת לנברא הוא כי בראת משמע שהעצמות נמשך ג"כ בכחינה זו כמו עד"מ האדם כשחושב ומעיין באיזה דבר אזי עצמותו ג"כ נמשך במחשבה זו שאינו חושב דבר אחר.

La différence entre « Tu as créé » et « fut créé » est la suivante : « Tu as créé » implique que l'essence elle-même est également attirée dans ce niveau. Ainsi, par exemple, lorsqu'une personne réfléchit à un sujet et l'étudie, son essence elle-même est également attirée dans cette pensée, au point qu'elle ne pense à rien d'autre.

אבל אצלו ית' הוא אינו כן שאינו נוגע לעצמותו כלל רק דרך זיו והארה בעלמא והרי הוא כאילו נברא ממילא כי אינו פועל שום שינוי ח"ו בעצמותו כלל.

Mais pour Lui, béni soit-Il, il n'en va pas ainsi : cela ne touche nullement à Son essence ; il s'agit seulement d'un simple rayonnement et d'une illumination. Ainsi, c'est comme si cela avait été créé de soi-même, car cela n'entraîne absolument aucun changement, à D.ieu ne plaise, dans Son essence.

ולכן נכון הוא זאת הנוסחא עד שלא נברא כו' (וכמ"ש השל"ה בהקדמה דף ג' ע"ב)

C'est pourquoi la formulation « avant que [le monde] ne fût créé, etc. » est correcte (comme l'écrit le Shelah dans l'Introduction, page 3b) ;

וכמו זיו השמש מן השמש שאין שייך לומר שהשמש מאיר זיוו רק שנמשך ממילא הזיו מן השמש.

comme le rayonnement du soleil à partir du soleil : il ne convient pas de dire que le soleil fait rayonner son éclat ; celui-ci émane plutôt de lui de lui-même.

וכמ"כ למעלה כשעלה ברצונו יתברך שמו לברוא את העולם האציל והמשיך מבחי' אורו ית' שאינו נוגע לעצמותו ב"ה כלל

De même, en haut, lorsque Sa volonté, béni soit Son Nom, conçut de créer le monde, Il émana et fit descendre du niveau de Sa lumière, béni soit-Il, laquelle ne touche nullement à Son essence, béni soit-Il,

רק דרך זיו והארה בעלמא והארה זו היא מקור חיות והתהוות כל העולמות והרי הוא רק כאילו צוה ונבראו ממילא שאין להם ערך ויחוס כלל אליו יתברך.

mais seulement sous la forme d'un simple rayonnement et d'une illumination. Cette illumination est la source de la force vitale et de l'apparition de tous les mondes. Ainsi, c'est seulement comme s'« Il ordonna et ils furent créés » d'eux-mêmes, car ils n'ont absolument aucune commune mesure ni aucun rapport avec Lui, béni soit-Il.

8 וזהו מלכותך מלכות כל עולמים כי יש ב' בחינות היינו בחי' מלכותך ובחינת מלכות כל עולמים.

C'est là [le sens de] « Ton règne est le règne de tous les mondes » : car il y a deux niveaux, à savoir le niveau de « Ton règne » et celui du « règne de tous les mondes ».

פיי מלכות כל עולמים היינו מה שמחיה כל עולמים והוא בחיי מלכותו לבד כו'. ויש כמה עולמות בייע
כי הנה כתיב כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו.

Explication : «le règne de tous les mondes» désigne ce qui donne la vie à tous les mondes ; c'est le niveau de Sa Mal'hout seule, etc. Et il existe plusieurs mondes : Béria, Yetsira et Assiya ; car il est écrit : «Tout être appelé de Mon Nom et créé pour Ma gloire, Je l'ai créé, Je l'ai formé, et même Je l'ai fait.»

בראתיו היינו בחיי בריאה והיינו בחיי הנשמות שהמה בחיי בריאה כי בריאה הוא יש מאין ממש
«Je l'ai créé» désigne le niveau de Béria (Création), à savoir celui des âmes, qui relèvent du niveau de Béria ; car Béria est véritablement quelque chose à partir de rien,

וכמו למשל המחשבה הוא בחיי בריאה שהוא יש מאין ממש כי קודם שחושב לא היו האותיות כלל
ואח"כ בבחי' מחשבה הם האותיות.

comme, par exemple, la pensée, qui relève du niveau de Béria, puisqu'elle est véritablement quelque chose à partir de rien : avant que l'on pense, les lettres n'existaient absolument pas, puis, au niveau de la pensée, les lettres sont présentes.

9 וכמו"כ נשמות ישראל עלו במחשבה כו'. ולכן נק' בחיי בריאה. יצרתיו הוא עולם המלאכים שהמה
בחי' יצירה כי המה בחינת דיבור בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כו'.

De même, les âmes d'Israël «sont apparues dans la pensée», etc. ; c'est pourquoi elles sont appelées le niveau de Béria. «Je l'ai formé» désigne le monde des anges, qui sont du niveau de Yetsira (Formation), car ils relèvent de la parole : «Par la parole de D.ieu les cieus furent faits, et par le souffle de Sa bouche, etc.»

וכמו הדיבור שנמשך מהמחשבה כי מה שהאדם חושב הוא מדבר ואינו בחיי יש מאין רק בחיי יש מיש
Comme la parole, qui découle de la pensée : ce qu'une personne pense, elle le dit ; ce n'est pas le niveau d'une chose créée à partir du néant, mais seulement celui d'une chose issue d'une chose ;
רק מה שהיה בתחלה בעולם המחשבה ועתה הוא בגלוי בדבור ואינו רק בחינת חומר וצורה חומר הוא
העולם כח היולי וצורה הוא הגילוי

seulement, ce qui était d'abord caché dans la pensée est maintenant révélé dans la parole. Cela relève uniquement de la matière et de la forme : la matière est le caché, le potentiel hylique, et la forme est la révélation ;

ולכן נקרא בשם יצירה כוי (כמ"ש מזה במ"א בד"ה מי מנה בפי בלק ובד"ה שובה ישראל)

c'est pourquoi on l'appelle Yetsira (Formation), etc. (comme il est expliqué à ce sujet ailleurs, dans le discours commençant par «Qui peut compter», dans Parachat Balak, et dans le discours commençant par «Reviens, Israël»).

אף עשיתיו היינו בחינת עולם העשי כוכבים ומזלות כוי. וכל העולמות הנ"ל אינם מקבלים חיותם רק מבחינת שם בלבד כל הנקרא בשמי כוי.

«En effet, je l'ai fait» désigne le niveau du Monde d'Assiya: les étoiles et les constellations, etc. Et tous les mondes mentionnés ci-dessus ne reçoivent leur force vitale que du niveau d'un simple nom: «Tous ceux qui sont appelés de Mon Nom, etc.»

וזהו הכל בחינת מלכות כל עולמים אבל בחינת מלכותך הוא כמו שבחינת מלי הוא בטל בעצמותו

Tout cela relève de «la royauté de tous les mondes». Mais le niveau de «Ta royauté», c'est Mal'hout telle qu'elle est annulée dans Son essence ;

כמו עד"מ זיו השמש הכלול בשמש עצמו שאינו נראה שם כלל רק הוא בטל בעצמותו ואין אורו וזיו ניכר ונראה רק על הארץ כוי.

comme, par exemple, le rayonnement du soleil tel qu'il est inclus dans le soleil lui-même: il n'y est pas visible du tout, car il est annulé dans son essence ; sa lumière et son rayonnement ne sont perceptibles et visibles que sur la terre, etc.

וזהו קודם שנברא העולם היי הוא ושמו בלבד דהיינו שהיי שמו נכלל בעצמותו (ועמ"ש בד"ה תקעו בחודש מזה ובד"ה שיר השירים ובביאור ע"פ שחורה אני ונאווה) וזהו ג"כ ענין נגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקדוש ב"ה כוי.

C'est là le sens de: «Avant que le monde ne soit créé, Lui et Son Nom seuls existaient»: c'est-à-dire que Son Nom était inclus dans Son essence (et voyez ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par «Sonnez du chofar à la nouvelle lune», dans celui commençant par «Le Cantique des cantiques», et dans l'explication sur «Je suis noire, mais belle»). C'est aussi le sens de: «Le Roi des rois des rois, le Saint béni soit-Il, se révéla à eux», etc.

מלך היינו בחינת מלכות כל עולמים שמחיי כ"ע בחינת זיו ושם לבד כו' ובחינת מלך מלכי המלכים היינו בחינת מלכותך כמו שנכלל בבחינת עצמותו הוא ושמך לבד.

« Roi » désigne le niveau de la « royauté de tous les mondes », qui donne vie à tous les mondes : le niveau d'un simple rayonnement et d'un nom, etc. Le niveau de « Roi des rois des rois » est celui de « Ta royauté », telle qu'elle est incluse dans Son essence : Lui et Son Nom seuls.

(ועיין בפרדס בעה"כ ערך מלך והיותר מתיישב אצלנו כו' ע"ש) וזה היה נגלה עליהם אז בחי' מלכותך שלמעלה מן ההשתלשלות שהוא בחינת מהותו ועצמותו כו'.

(Voir aussi le Pardes, dans Erchei HaKinuyim, à l'entrée « Melech » [Roi] : « Et ce qui nous paraît le mieux convenir », etc. ; voir là-bas.) C'est cela qui leur fut alors révélé : le niveau de « Ta royauté », qui est au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), le niveau de Son être et de Son essence, etc.

וזהו כי אז היה יציאת מצרים כי ענין מצרים הוא בחינת מיצר וגבול כמו עולם הגשמי הוא גבול מהלך ת"ק שנה ואף עולם המלאכים הוא בחינת גבול וצבא השמים לך משתחווים בחינת יש כו'.

C'est pourquoi la Sortie d'Égypte eut lieu alors. Car Mitsrayim (Égypte) désigne le niveau de méit-sar (étroitesse) et de limite : de même que le monde physique est limité — il s'étend sur une distance de cinq cents ans —, le monde des anges est lui aussi un niveau de limite. « Et les armées célestes se prosternent devant Toi » : ils sont au niveau du yéché (une existence [distincte]), etc.

10 וגם עולם הנשמות המה בחינת גבול כי כל צדיק נכוה מחופתו של חבירו ממילא הם בחינת גבול ויש גבול להשגתן וכשנגלה עליהם מלך מלכי המלכים כו'

Et le monde des âmes, lui aussi, relève du limité, car « chaque tsadik est brûlé par le dais de son compagnon » ; par conséquent, elles relèvent du limité, et leur compréhension a une limite. Et lorsque le Roi des rois des rois se révéla à elles, etc.,

בחינת הוא ושמך לבד שלמעלה מההשתלשלות העולמות בחי' מהותו ועצמותו אז הי' יציאת מצרים כו'.

le niveau de « Lui et Son Nom seuls », qui est au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes, le niveau de Son être et de Son essence, alors eut lieu la sortie d'Égypte, etc.

(ועמ"ש מענין בחינות מצרים ויציאת מצרים בד"ה בחדש השלישי לצאת בניי מאמ"צ ובד"ה אני הוי' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים ס"פ שלח):

(Et voyez ce qui est écrit au sujet des niveaux de l'Égypte et de la sortie d'Égypte dans le discours commençant par « Au troisième mois après que les Enfants d'Israël furent sortis du pays d'Égypte », et dans le discours commençant par « Je suis Havaya, votre D.ieu, qui vous ai fait sortir du pays d'Égypte », à la fin de la paracha Chela'h.)

11 ב והנה כדי שיהי' בחי' גילוי זה היו צריכים לאכול מצה. וענין מצה הוא ע"ד שארז"ל (ברכות ד"מ סע"א)

אין התינוק יודע לקרות אבא ואימא עד שיטעום דגן

2. Or, pour que ce niveau de révélation puisse se produire, ils devaient manger de la matsa. Le sens de la matsa est analogue à ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit (Berakhot, folio 40, fin du côté a) : « Un enfant ne sait pas appeler "Père" et "Mère" avant d'avoir goûté du grain. »

הנה יש בבחי' דגן כח שעל ידו יוכל התינוק להכיר אביו ואמו כמ"כ ע"י בחי' מצה הכירו את אלקות בחי' מהותו ועצמותו דע את אלקי אביך לשון הכרה והרגשה כו'.

Or, le grain possède une force grâce à laquelle l'enfant peut reconnaître son père et sa mère. De même, grâce à la matsa, ils ont reconnu la divinité, le niveau de Son être et de Son essence : « Connais le D.ieu de ton père » — « connaître » au sens de reconnaissance et de perception, etc.

12 והנה יש ב' בחי' מצה א' שהי' קודם חצות וזו צריכה שמור ושמרתם את המצות כו'.

Or, il y a deux niveaux de matsa. Le premier était avant minuit, et celui-ci exige une garde, comme il est dit : « Vous garderez les matsot », etc.

והב' שהוא בחי' עד שנגלה כו' שם נאמר לא הספיק בצקת של אבותינו כו' שאינה באה לידי חימוץ כלל.

Et le second est le niveau de « jusqu'à ce qu'Il se soit révélé », etc. À son sujet, il est dit : « La pâte de nos pères n'eut pas le temps », etc., car elle ne pouvait absolument pas fermenter.

13 וצריך להבין ענין חמץ ומצה חמץ הוא בחי' הגבהה וההתנשאות ויש בו טעם. ומצה הוא בחי' שאין בה גובה והתנשאות כלל ואין בה טעם כלל.

Nous devons comprendre la question du hamets et de la matsa. Le hamets représente le niveau de l'élévation et de l'exaltation de soi, et il a du goût. La matsa représente le niveau qui n'a aucune hauteur ni exaltation de soi, et qui n'a aucun goût,

כמארז"ל בלע מצה יצא וכמ"כ בעבודה ענין מצה הוא בחי' ביטול בטל רצונך כו' וזה הי' בחי' מצה הראשונה שאכלו קודם חצות היינו אתעדל"ת בחי' בטל רצונך כו'.

comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Si l'on a avalé de la matsa, on s'est acquitté [de son obligation]. » De même, dans le service divin, la matsa représente l'annulation de soi (bitoul) : « Annule ta volonté », etc. Tel était le niveau de la première matsa, qu'ils mangèrent avant minuit, c'est-à-dire un éveil d'en bas, le niveau de « Annule ta volonté », etc. ;

בחי' אתכפייא כו' (ועמ"ש מזה בפ' ויקהל בד"ה קחו מאתכם תרומה) שלא להיות בחי' גסות הקליפה אם תגביה כנשר כו'

le niveau de la soumission (itkafya), etc. (voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans la paracha de Vayakhel, dans le discours commençant par « Prenez parmi vous un prélèvement »), afin de ne pas atteindre le niveau de la grossièreté de kelipa : « Même si tu t'élèves aussi haut que l'aigle, etc. »

וכידוע שבחי' גסות נקרא אבי אבות הטומאה שהוא מקור על התאוות כו' ולכן בבחי' בטל רצונך ממילא היא בחי' אתכפייא וכמ"ש ובערת הרע כו'.

Or, comme on le sait, le niveau de grossièreté est appelé « le père des pères de l'impureté », car il est la source de tous les désirs, etc. C'est pourquoi, dans le niveau de « Annule ta volonté », se trouve de lui-même le niveau de la soumission, comme il est écrit : « Tu élimineras le mal », etc.

14 וזהו ע"י בחי' מצה גם מלשון מצה ומריבה שהיא מלחמה גדולה לבטל היש כו'. ובבחינת מצה זו היה ג"כ בחי' מרור על מצת ומרורים יאכלוהו

Et cela s'accomplit par le niveau de la matsa, également au sens de « matsa ou-meriva » (« querelle et conflit »), car c'est une grande guerre que d'annuler le yesh (le sentiment de soi), etc. Et dans ce niveau de matsa se trouvait aussi le niveau du maror (herbes amères) : « Avec des matsot et des herbes amères, ils le mangeront »,

כי בחינת מצה זו בחי' בטל רצונך לא היו יכולים לבוא אליו כ"א ע"י בחי' מרור בחינת מרירות כו'.

car ils ne pouvaient parvenir à ce niveau de matsa, le niveau de « Annule ta volonté », que par le niveau du maror, le niveau de l'amertume, etc.

דהנה כפי סדור הקערה הוא מרור באמצע בחי' קו האמצעי ולכאורה הי' צריך להיות המרור בקו שמאל

En effet, selon la disposition du plateau du séder, le maror se trouve au milieu, au niveau de la ligne médiane. Pourtant, à première vue, il aurait dû se trouver sur la ligne de gauche,

כי הוא בחי' גבורות כו' (כמבואר בסש"ב בפל"א וכמ"ש ג"כ) (לקמן) בפ' במדבר בד"ה וידבר כו' מענין הג' לויים.

car il relève du niveau des Guevourot (retenues), etc. (comme l'explique le Sefer Shel Beinonim, chapitre 31, et comme il est également écrit) (plus loin), dans la paracha de Bamidbar, dans le discours qui commence par « Et Il parla », etc., à propos des trois familles de Lévites.

מררי הוא בחי' המרירות כו' ע"ש וכ"ה בלק"ת מהאריז"ל פ' נשא והוא מבחינת גבורות כו' ועמ"ש מענין מררי בביאור ע"פ נשא את ראש בני גרשון

Merari est le niveau de l'amertume (merirout), etc. ; voir à cet endroit. Il en est de même dans le Likkutei Torah de l'Ari Zal, sur la paracha de Nasso : il relève du niveau des Guevourot, etc. Voir aussi ce qui est écrit au sujet de Merari dans l'explication de « Fais le dénombrement des fils de Guerchon ».

אך מפני זה הוא בקו האמצעי מפני שבחינת מרירות מעוררת המשכת רחמים רבים כי בחי' רחמים אינו שייך כ"א על מי שהוא במדרגה התחתונה ואין טוב לו

Toutefois, s'il se trouve sur la ligne médiane, c'est parce que le niveau de l'amertume suscite le déploiement d'une compassion abondante. En effet, la compassion ne s'applique qu'à celui qui se trouve à un niveau inférieur et qui n'est pas dans une situation favorable ;

אבל על מי שהוא במדרגה העליונה ולא חסר לו כלל לא שייך עליו רחמנות כלל ומפני זה בחינת רחמים הוא בחינת קו האמצעי.

mais à celui qui se trouve à un niveau supérieur et ne manque absolument de rien, la compassion ne s'applique nullement. C'est pourquoi le niveau de la compassion est celui de la ligne médiane.

15 ולעורר בחינת רחמים רבים הוא על ידי בחי' מרירות כשמתבונן בשכלו איך שחיות כל העולמות הוא רק בחינת זיו ושם בלבד

Pour éveiller une grande compassion, il faut passer par l'amertume : lorsqu'on médite avec son intellect sur le fait que la force vitale de tous les mondes n'est que rayonnement et nom בלבד,

אבל מהותו ועצמותו ית' אני הוי' לא שניתי אתה הוא עד שלא נברא העולם כו'

mais que Son être et Son essence, béni soit-Il, demeurent tels quels : « Moi, D.ieu, Je n'ai pas changé » ; « Tu es le même avant que le monde ne soit créé », etc.,

בחי הוא ושמך לבד ואין פועלים בו שום שינוי כי אין לו תחלה ולא תכלה כו'

c'est le niveau de « Lui et Son Nom seulement » ; ceux-ci n'opèrent en Lui aucun changement, car Il n'a ni commencement ni fin, etc.

ואזי תשתפך במר נפשו ויבא לידי מרירות גדולים איך שהוא רחוק מאלקות ועל ידי זה מעורר בחינת רחמים רבים כו'

Alors, il épanchera [son cœur] dans l'amertume de son âme et éprouvera une grande amertume en voyant combien il est éloigné de la divinité ; par cela, il éveillera une grande compassion, etc.

וכמו שאומרים בכל יום ביוצר אור המלך המרומם לבדו הו' היינו כנ"ל מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית כו' הוא רק מבחינת המלך בחינת מלכות שם בלבד.

Comme nous le disons chaque jour dans [la bénédiction] Yotser Or : « Le Roi qui, seul, est exalté », etc. Cela signifie, comme indiqué plus haut, que « Que Tes œuvres sont nombreuses, D.ieu ! Tu les as toutes faites avec sagesse », etc., relève uniquement du niveau du « Roi », du niveau de Mal'-hout, qui n'est qu'un nom.

אבל המרומם לבדו כו' היינו כמו שהוא לבדו בחי' הוא ושמך בלבד הוא מרומם שאין לו ערך ושינוי כלל אין ערוך לך כו'

Mais « qui, seul, est exalté », etc., signifie : tel qu'Il est seul, au niveau de « Lui et Son Nom seulement », Il est exalté, car rien ne peut Lui être comparé et Il ne subit aucun changement : « Nul ne peut être comparé à Toi », etc.,

המתנשא מימות עולם ואם כן הרחמנות גדולה עלינו ומפני זה אנו אומרים ברחמיך הרבים רחם עלינו כו'.

« Lui qui est élevé depuis les jours d'antan. » Ainsi, il y a grandement lieu d'avoir compassion de nous ; c'est pourquoi nous disons : « Dans Ta grande compassion, prends-nous en compassion », etc.

(ועמ"ש מזה בביאור ע"פ והנה מגורת זהב. וז"ש בחנה והיא מרת נפש ועל ידי זה ותתפלל על ה'). עמ"ש בדי"ה לא תהיה מכשלה.

(Voyez également ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication sur « Et voici un chandelier d'or ». C'est ce qui est dit de 'Hanna : « Elle avait l'âme amère », et, par cela, « elle pria D.ieu » ; voyez ce qui est écrit dans le discours commençant par « Aucune ne sera stérile ».

וזהו וימררוהו כו' ועל ידי זה ותשב באיתן קשתו עמ"ש מענין איתן בד"ה ראה אנכי נותן. ובחריב ובקשתי היינו בצלותי ובעותי) וזהו ענין מרור קו האמצעי כו'.

Et voici le sens de « Ils l'ont rendu amer », etc. ; grâce à cela, « son arc demeura ferme (éitan) ». Voir ce qui est écrit au sujet d'éitan dans le discours commençant par « Voyez, je place devant vous ». « Avec mon épée et avec mon arc » signifie : « avec ma prière et avec ma supplication ». C'est là le sens du maror [comme] ligne médiane, etc.

ועל ידי זה יכולים לבא לבחי' מזה הנ"ל בחינת בטל רצונך כו' בחינת אתכפיה בלי טעם ובלי שום התנשאות והגבהה וצריכה שמור ושמרתם את המצות שלא תבא לידי חימוץ ח"ו הגבהה והתנשאות

Grâce à cela, on peut parvenir au niveau de la matsa mentionné plus haut, au niveau de « Annule ta volonté », etc., c'est-à-dire à la soumission (itkafia), sans saveur et sans aucune exaltation ni élévation de soi. Cela nécessite une garde : « Vous garderez les matsot », afin qu'elle ne se mette pas à fermenter, à D.ieu ne plaise, [c'est-à-dire] qu'elle ne devienne élévation et exaltation de soi.

(ועיין בפרדס בעה"כ ערך ושמירה אחת. ועיין בזח"ב) (דקל"א א') בענין ליל שמורים. (ודל"ה ב').

(Voir aussi le Pardes, dans Erchei HaKinuyim, à l'entrée « Et une garde » ; voir également le Zohar, partie II) (131a), au sujet de « une nuit de garde » (leil chimourim) (et 38b).

ור"פ בראשית גבי כשושנה בין החוחים לסחרא לה לכנסת ישראל ולנטרא לה כו' ועיין מ"ש בד"ה צו את בני ישראל את קרבני כו' תשמרו להקריב לי.

Et au début de la paracha Béréchit, à propos de « comme un lis parmi les épines » : « l'entourer, elle, la Communauté d'Israël, et la garder », etc. Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Ordonne aux enfants d'Israël : Mon offrande », etc. : « vous garderez pour Me l'offrir ».

שארז"ל שמור זו משנה כו' והיינו לפי שבתורה שבעל פה הוא גילוי רצה"ע כו' ע"ש.

Car nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « “Garde” désigne la Michna », etc. ; cela s'explique par le fait que dans la Torah orale se révèle la volonté suprême, etc. Voir là-bas.

ועי' עוד בפרדס ערך מזה ודבריו יוכן עפ"מ"ש בד"ה זכור ושמור בדבור אחד נאמרו ועיין ברבות ר"פ עקב (דף רצ"ב ב') על פסוק ושמר ה' לך כו'

Voir encore le Pardes, à l'entrée « Matsa » ; ses propos se comprendront à la lumière de ce qui est écrit dans le discours commençant par « “Souviens-toi” et “Garde” furent prononcés en une seule parole ». Voir aussi le Midrash Rabbah, au début de la paracha Ékev (folio 292b), sur le verset « Et D.ieu te gardera », etc.

ושמרתם את המצות כו' ועיין מ"ש סד"ה את שבתותי תשמרו ומ"ש במ"א ע"פ לעבדה ולשמרה.

« Vous garderez les matsot », etc. Voir aussi ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Vous garderez Mes Chabbat », ainsi que ce qui est écrit ailleurs sur « pour la travailler et la garder ».

וזה היה הכל בחי' מצה ראשונה בחינת אתעדל"ת שהיו ישראל עושים ועי"ז היה אחר כך אחר חצות בחי' מצה שניה בחי' ביטול ע"י שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים כו'.

Tout cela relevait du niveau de la première matsa, celui d'un éveil d'en bas suscité par Israël ; grâce à cela vint ensuite, après minuit, le niveau de la seconde matsa, celui de l'annulation de soi, lorsque le Roi des rois des rois se révéla à eux, etc.

16 ובחי' מצה זו היא שלא הספיק בצקת כו' שאינה צריכה שימור כלל שאינה באה לידי חימוץ כלל מחמת

שנגלה עליהם כו'

Et ce niveau de la matsa est celui dont il est dit : « la pâte n'eut pas le temps », etc. Elle n'a besoin d'aucune garde, car elle ne peut absolument pas devenir levain, puisque [le Roi] s'est révélé à eux, etc.

והיא בחי' ביטול אמיתי שאין יכול לבא לידי בחינת הגבהה והתנשאות כלל ונגלה עליהם בחי' זו כדי

שיהיה יציאת מצרים

C'est le niveau d'une véritable annulation de soi, qui ne peut en aucun cas s'élever jusqu'à l'exaltation de soi. Ce niveau se révéla à eux afin que la sortie d'Égypte puisse avoir lieu ;

כי מחמת שהיו אז ישראל במדרגה שפלה מאד משוקעים בין הקליפות כידוע לא היו יכולים לצאת

מבחי' זו עד שנגלה עליהם כו'

car, comme Israël se trouvait alors à un niveau très bas, plongé parmi les kelipot, comme on le sait, ils ne pouvaient sortir de cet état avant que [le Roi] ne se révèle à eux, etc. ;

ועל ידי גילוי הארה גדולה כזו היו יכולים לצאת כו' ולא היה בה מרור כלל כי היה גילוי מלמעלה

למטה הארה גדולה כנ"ל ולא תוכל לבא לידי חימוץ

et c'est grâce à la révélation d'une si grande lumière qu'ils purent sortir, etc. Elle ne comportait aucune amertume, car il s'agissait d'une révélation d'en haut vers le bas, d'une grande lumière, comme indiqué plus haut, qui ne pouvait devenir levain.

אבל מצה הראשונה היי עבודתם מלמטה למעלה (ועמ"ש עוד מענין ב' בחינות מצה הנ"ל ע"פ ששת ימים תאכל מצות) ולכן היו צריכים מרור כו' לעורר רחמים רב ים.

Mais, pour la première matsa, leur service procédait d'en bas vers le haut (et voyez ce qui est écrit plus loin au sujet des deux niveaux de matsa mentionnés ci-dessus, à propos de « Six jours, vous mangerez des matsot ») ; c'est pourquoi ils avaient besoin de maror, etc., pour éveiller une compassion abondante.

וזהו שאנו אומרים מרור זה שאנו אוכלים ע"ש מה ע"ש שמררו המצרים את חיי אבותינו

Voilà ce que nous disons : « Ce maror que nous mangeons, à cause de quoi ? À cause du fait que les Égyptiens ont rendu amère la vie de nos pères

במצרים אבותינו הם המדות כידוע וחיי אבותינו הם המוחין שבמדות ובחינת מצרים ממררים את המדות כו' (ועמ"ש מזה בפ' שמות בד"ה קול דודי):

en Égypte. » « Nos pères » désignent les attributs émotionnels (midot), comme on le sait, et « la vie de nos pères » désigne l'intellect (mo'hin) au sein des midot ; le niveau de l'Égypte rend les midot amères, etc. (Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans la paracha de Chemot, dans le maamar qui commence par « La voix de mon bien-aimé ».)

17 ג ועתה יובן פי' הפסוק קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים כו' דקאי על יציאת מצרים כו'

3. On comprend maintenant l'explication du verset : « La voix de mon bien-aimé ! Le voici qui vient, bondissant par-dessus les montagnes », etc., car il se rapporte à la sortie d'Égypte, etc.

פי' קול הוא בחי' המשכה בלשון פסוק ואינו דוקא קול גשמי דהיינו בחי' הדבור דאדרבה זה נקרא קול זוטא שנמשך מן המדות אל הדבור ה' מוצאות הפה כו'

Explication : kol («voix») désigne le niveau d'un influx, selon le langage du verset. Il ne s'agit pas nécessairement d'une voix physique, c'est-à-dire du niveau de la parole ; au contraire, celle-ci est appelée la « petite voix » (kol zouta), qui se prolonge des midot dans la parole, [par] les cinq points d'articulation de la bouche, etc.

ויש קול גדול ולא יסף היינו בחינת קלא פנימאה דלא אשתמע כי בחינת קול זוטא הנ"ל נקרא קלא דאשתמע ובחינת קול גדול הנ"ל הוא קלא דלא אשתמע

Il existe aussi une «grande voix qui ne cessa pas» : c'est le niveau de la voix intérieure qui ne s'entend pas (kala penima'ah delo ishtema). En effet, le niveau de la «petite voix» mentionnée plus haut est appelé «la voix qui s'entend», tandis que le niveau de la «grande voix» mentionnée plus haut est «la voix qui ne s'entend pas».

(עיין מענין קול גדול ברבות יתרו ס"פ כ"ח וס"פ כ"ט. במדבר רבה ס"פ בלק) (סוף ד' רע"ט).

(Voir à propos de la «grande voix» dans Midrash Rabbah, Yitro, à la fin de la section 28 et à la fin de la section 29 ; Bamidbar Rabbah, à la fin de Balak.) (Fin du folio 279.)

ובזח"א בראשית (דף נ' ע"ב. דר"י ע"א) ח"ב (קל"ז א'). ח"ג (דרס"א א'). ועיין מ"ש מענין קול סד"ה הבאים ישרש ובד"ה וכל העם רואים.

Et dans le Zohar, partie I, Bereshit (folio 50b ; folio 210a) ; partie II (137a) ; partie III (261a). Voir aussi ce qui est écrit à propos de kol à la fin du discours commençant par «Ceux qui viennent, il fera prendre racine», et dans le discours commençant par «Et tout le peuple vit».

ובד"ה הקל קול יעקב ובד"ה ויהי קול מעל לרקיע. ובד"ה משה ידבר ובענין מהרה ישמע כו' קול חתן וקול כלה כו'

Et dans le discours commençant par «La voix est la voix de Yaakov», dans celui commençant par «Et il y eut une voix au-dessus du firmament», dans celui commençant par «Moché parlait», ainsi qu'à propos de «Bientôt, qu'on entende», etc. : «la voix du marié et la voix de la mariée», etc.

והיינו בחי' המשכה מהעלם אל הגילוי היינו מן השכל אל המדות או אל השכל מלמעלה מן השכל שנמשך הכל מהעלם אל הגילוי נק' קול בחינת המשכה וכמ"כ הוא כאן שנגלה עליהם מלך כו'

Il s'agit d'un influx qui passe du caché au révélé : de l'intellect aux midot, ou vers l'intellect à partir de ce qui est au-dessus de l'intellect. Tout ce qui passe du caché au révélé est appelé kol («voix»), le niveau de l'influx. De même ici : le Roi s'est révélé à eux, etc.,

הארה גדולה שלמעלה מהשתלשלות מהותו ועצמותו כו' נקרא גם כן בחינת קול המשכה מההעלם אל הגילוי. (ופירוש הנה זה בא עמ"ש לקמן בענן והגדת לבנך כו' בעבור זה כו'):

une grande illumination, qui se situe au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes, Son être et Son essence, etc., est elle aussi appelée le niveau de la «voix», un influx qui passe du caché au révélé. (Pour l'explication de «Le voici qui vient», voir ce qui est écrit plus loin à propos de «Tu raconteras à ton fils», etc., «à cause de ceci», etc.)

18 מדלג על ההרים כו'. שבחי הארה גדולה לגילוי זה בא עליהם דרך דילוג ולא כסדר השתלשלות שהוא

דרך עילה ועלול שיש ערך ושייכות זה לזה

«Sautant par-dessus les montagnes», etc.: le niveau de la grande illumination qui produit cette révélation leur parvint par un saut, et non selon l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), qui procède de cause à effet, les deux ayant une mesure et un rapport l'un avec l'autre;

כמו עד"מ מבשרי אחזה שהדבור נמשך מהמחשבה ומחשבה ממדות ומדות משכל כל זה נק' בחי' השתלשלות כו'.

comme dans l'analogie de «De ma chair, je contemple»: la parole découle de la pensée, la pensée des midot, et les midot de l'intellect; tout cela est appelé le niveau de l'hichtalchelout, etc.

אבל בחינת גילוי זה שהיה בשעת יציאת מצרים שנגלה עליהם מלך כו'. מבחינת הוא ושמך לבד שלמעלה מהשתלשלות והארה כזו אינה יכולה לבא בדרך השתלשלות רק דרך דילוג

Mais ce niveau de révélation qui eut lieu au moment de la sortie d'Égypte, lorsque le Roi, etc., se révéla à eux, [provenait] du niveau de «Lui et Son Nom seuls», qui est au-dessus de l'hichtalchelout; une telle illumination ne peut venir selon l'hichtalchelout, mais seulement par un saut;

כמו עד"מ א' שמדלג מהר להר אחר שרחוק ממנו שאינו יכול לילך לשם רק דרך דילוג יכול לדלג עליו כו'

comme dans l'analogie de quelqu'un qui saute d'une montagne à une autre, éloignée de la première: il ne peut s'y rendre en marchant; seul un saut lui permet de la franchir, etc.

כמ"כ כאן נגלה עליהם בחי' והארה גדולה כזו מלמעלה למטה לפי שלא ערכם דרך דילוג והיינו
ובמורא גדול זה גילוי שכינה

De même ici : un tel niveau, une illumination aussi grande, se révéla à eux d'en haut en bas, sans proportion avec eux, par un saut. Et c'est là «et avec une grande crainte» : la révélation de la Chekhina ;

היינו שנגלה עליהם בחי' מלך בחי' הוא ושמו לבד ונגלה עליהם בגילוי כ"כ עד שנפל עליהם מורא
גדול ופחד מפני ה' כמ"ש או הנסה אלקים לבא לקחת לו גוי מקרב גוי כו'.

C'est-à-dire que le niveau du Roi, le niveau de «Lui et Son Nom seuls», se révéla à eux, et se révéla si ouvertement qu'une grande crainte et une grande frayeur de D.ieu s'emparèrent d'eux, comme il est écrit : «Ou bien D.ieu a-t-Il osé venir prendre pour Lui une nation du milieu d'une nation ?», etc.

מדלג על ההרים בזכות הרים היינו אבות וכמ"ש בגמרא (פרק קמא דראש השנה דף י"א א') ובמדרש
(שמות רבה פרשה ט"ו)

«Sautant par-dessus les montagnes» : par le mérite des montagnes, c'est-à-dire des Patriarches, comme il est écrit dans la Guemara (premier chapitre de Rosh Hashanah, folio 11a) et dans le Midrash (Shemos Rabbah, section 15) ;

והיינו שעל ידי פסח מצה ומרור שאכלו שהם בחי' ג' קוין היו מעוררים למעלה בחי' אורות עליונים
שהמה אברהם יצחק ויעקב מדות דאצילות ועל ידם היה בחי' דילוג בחי' ונגלה מדלג כו'

C'est-à-dire que par le sacrifice de Pessa'h, la matsa et le maror qu'ils mangèrent, lesquels correspondent au niveau des trois lignes, ils éveillèrent en haut le niveau des lumières supérieures, qui sont Avraham, Yitzchak et Yaakov, les midot d'Atsilout ; et par leur intermédiaire se produisit le niveau du saut, le niveau de «et Il se révéla en sautant», etc.

והנה בשיר השירים נאמר בלשון דילוג ובתורה נקרא בלשון פסח כמ"ש ופסח ה' על הפתח והוא ג"כ
דילוג וקפיצה

Or, dans le Cantique des Cantiques, il est question de saut, tandis que dans la Torah, on emploie le terme «Pessa'h» («passer par-dessus»), comme il est écrit : «Et D.ieu passera par-dessus l'entrée» ; cela aussi désigne un saut, un bond.

והענין הוא שבתורה נאמר לאיזה מקום היה הדילוג דהיינו על הפתח היינו בחיי מל' זה השער לה' כו'.

Voici ce que cela signifie: la Torah indique vers quel endroit le saut s'est effectué, à savoir «par-dessus l'entrée», c'est-à-dire le niveau de Mal'hout (souveraineté): «C'est la porte de D.ieu», etc. ;

ראשית חכמה יראת ה' כו' והיינו בחינת מלכות הנקרא מלכות כל עולמים שיורדת להחיות כל עולמים ונגלה בחיי מלך כו'

«Le commencement de la sagesse est la crainte de D.ieu», etc. Cela désigne le niveau de Mal'hout, appelé «la royauté de tous les mondes», qui descend pour donner vie à tous les mondes; le niveau du Roi, etc., fut alors révélé,

הארה גדולה הנ"ל בבחי' מל' היינו בגילוי שנקרא פתח כו' שיכול להיות ובמורא גדול שיהיה פחד ויראה מפני ה' שזה נק' זה השער כו'

La grande illumination mentionnée plus haut, au niveau de Mal'hout, c'est-à-dire dans sa révélation, appelée «entrée», etc., permet qu'il y ait «une grande crainte», une crainte et une révérence devant D.ieu; c'est ce qu'on appelle «la porte», etc. :

זהו התחלת עבודת ה' בחינת יראה כו' רק שאז נגלה עליהם בבחי' זו הארה מבחינת מלך הוא ושמו כו'.

C'est là le commencement du service de D.ieu, le niveau de la crainte, etc. Toutefois, à ce moment-là, une illumination du niveau du Roi, «Lui et Son Nom», etc., leur fut révélée à ce niveau.

וזהו ובמורא גדול כו'. וזהו ופסח ה' על הפתח כו' שנגלה עליהם בבחי' פתח (ועיין בפ' אמור דף צ"ה ע"א בפ"י פתחי לי)

C'est là le sens de «avec une grande crainte», etc. Et c'est aussi le sens de «Et D.ieu passera par-dessus l'entrée», etc. : Il se révéla à eux au niveau de l'«entrée» (voir la paracha Emor, folio 95a, à propos de l'explication de «Ouvre-moi»).

ובשה"ש לא נאמר לאיזה מקום היה הדילוג רק נתפרש באיזה אופן היה הדילוג היינו על ההרים כו'. ויש בזה ב' פירושים.

Le Cantique des Cantiques n'indique pas vers quel endroit le saut s'est effectué; il précise seulement de quelle manière il s'est effectué, à savoir «par-dessus les montagnes», etc. Cela comporte deux interprétations :

א' על ההרים בזכותן כנ"ל והב' על ההרים למעלה מן ההרים שהם מדות דאצ"י שהארה הנ"ל היה למעלה מהם דהיינו בחינת מלך כו':

La première: «par-dessus les montagnes», grâce à leur mérite, comme mentionné plus haut; la seconde: «par-dessus les montagnes», c'est-à-dire au-dessus des montagnes, qui sont les attributs émotionnels (midot) d'Atsilout (Émanation), car l'illumination mentionnée plus haut se situait au-dessus d'eux, à savoir au niveau du Roi, etc.

19 ד מקפץ על הגבעות. ארז"ל גבעות הם אמהות. ולהבין זאת הנה ההפרש בין דילוג לקפיצה הוא

4. «Il bondit par-dessus les collines»: nos Sages, de mémoire bénie, ont dit que les collines sont les Matriarches. Pour comprendre cela, il faut savoir que la différence entre un bond (diloug) et un saut (kefitsa) est

כי דילוג ברגל א' וקפיצה בבי רגלים וכמבואר במשנה פ"ח דאהלות והדולג ממקום למקום והקופץ ממקום למקום

qu'un bond se fait sur un seul pied, tandis qu'un saut se fait sur les deux pieds, comme l'explique la Michna, chapitre 8 d'Ohalot: «celui qui bondit d'un endroit à l'autre, et celui qui saute d'un endroit à l'autre»

(ע"ש בפ"י רבינו עובדיה מברטנורה ובפ"י המשניות להרמב"ם וגם בירושלמי פ"ה דביצה קיפוץ עוקר שתי רגליו כאחת כו').

(voir là-bas le commentaire de Rabbénou Ovadia de Barténoura et le Commentaire sur la Michna du Rambam; voir également le Talmud de Jérusalem, chapitre 5 de Beitsa: «Sauter: on soulève les deux pieds ensemble», etc.).

ולהבין זה דהנה כל בחי' דילוג והארה גדולה שבאה מלמעלה אינה יכולה להתגלות כי אם בבחינת רגלים

Pour comprendre cela, il faut savoir que tout niveau de bond et toute grande illumination qui vient d'En-Haut ne peuvent se révéler que dans le niveau des «pieds».

כי זהו הכלל בכל גחינת גילוי אינו נגלה כ"א בבחי' רגלים כו' כמ"ש ועמדו רגליו ביום ההוא כו'

Car telle est la règle pour tout niveau de révélation: celle-ci ne se révèle que dans le niveau des «pieds», etc., comme il est écrit: «Et Ses pieds se tiendront en ce jour-là», etc.,

והארץ הדום רגלי (ועמ"ש בד"ה כיצד מרקדין לפני הכלה כו' ובד"ה למנצח על השמינית וע' בלק"ת ס"פ משפטים בד"ה מצות ראה כו').

et «la terre est le marchepied de Mes pieds» (voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par «Comment danse-t-on devant la mariée», etc., et dans celui commençant par «Au chef des chantres, sur la Sheminit»; voir également Likkutei Torah, à la fin de la paracha Michpatim, dans le discours commençant par «La mitsva de se présenter», etc.).

ויש ב' בחי' רגלים היינו ב' בחינות בבחינת גילוי והארה הנ"ל בבחינת קו הימין וקו השמאל בחי' אהו"ר כו'.

Or, il existe deux niveaux de «pieds», c'est-à-dire deux niveaux dans la révélation et l'illumination mentionnées plus haut: le niveau de la ligne droite et celui de la ligne gauche, les niveaux de l'amour et de la crainte, etc.

והנה ע"י ההרים אבות הנ"ל היה נגלה עליהם הארה הנ"ל רק בבחי' אהבה וימינו תחבנני.

Or, par l'intermédiaire des montagnes, les Patriarches mentionnés plus haut, l'illumination mentionnée plus haut ne se révéla à eux que dans le niveau de l'amour: «et sa droite m'étreint».

20 וזהו מדלג ברגל א' על ההרים אבות ומקפץ על הגבעות בב' רגלים היינו שהיה גילוי זה בבחי' יראה ובמורא גדול כו'.

Et c'est cela, «sautant» d'un pied «par-dessus les montagnes», les Patriarches, et «bondissant par-dessus les collines» de deux pieds: autrement dit, cette révélation se fit au niveau de la crainte, «et avec une grande crainte», etc.

על הגבעות אלו אמהות והנה בבחינת אהבה בנקל יכול לבא לידי גילוי מבחי' יראה כנראה

«Par-dessus les collines»: celles-ci sont les Matriarches. Or, le niveau de l'amour peut plus facilement parvenir à se révéler que celui de la crainte, comme on le constate

בחוש שכל אדם יכול להתפעל בבחי' אהבה כרגע ובבחי' יראה אינו כ"כ מפני שבחי' יראה עילאה הוא למעלה במדרגה מבחי' אהבה כו'

par expérience: chacun peut être ému d'amour en un instant, mais il en va moins aisément ainsi pour la crainte, car le niveau de la crainte supérieure (yira ila'a) est plus élevé que celui de l'amour, etc.

(ועיין בפ' מקץ בביאור על פסוק כי אתה נרי שאהבה רבה היא בחינת ה' עילאה ויראה עילאה היא
בחי' יוד כו' וגם למעלה יותר כי

(Voir aussi, dans la paracha de Mikets, l'explication du verset « Car Tu es ma lampe », selon laquelle le grand amour (ahava rabba) correspond au niveau du hé supérieur, et la crainte supérieure au niveau du youd, etc. Et plus haut encore : car

הנה יש טורי נהורא וטורי חשוכא פי' טורי נהורא הם המדות שנמשכים מן השכל חג"ת דז"א וטורי
חשוכא הם המדות שלמעלה מהשכל אהבה רבה חג"ת דא"א

il existe des « montagnes de lumière » (turei nehora) et des « montagnes d'obscurité » (turei 'hach'ha). Explication : les « montagnes de lumière » sont les midot qui procèdent de l'intellect, 'Hessed, Guevoura et Tiferet de Zeir Anpin ; les « montagnes d'obscurité » sont les midot qui sont au-dessus de l'intellect : le grand amour, 'Hessed, Guevoura et Tiferet d'Ari'h Anpin.

וזהו ענין מדלג על ההרים שנמשך מבחי' טורי חשוכא חג"ת דא"א בחג"ת דז"א וזהו ענין ההרים רקדו
כאילי' עליי' חג"ת דז"א והתכללותן בגילוי אור חג"ת דא"א וכמ"ש במ"א בד"ה הים ראה כו' ההרים
רקדו כו'.

Et c'est là le sens de « sautant par-dessus les montagnes » : cela procède du niveau des « montagnes d'obscurité », les 'Hessed, Guevoura et Tiferet d'Ari'h Anpin, vers les 'Hessed, Guevoura et Tiferet de Zeir Anpin. C'est aussi le sens de « Les montagnes dansèrent comme des béliers » : les élévations des 'Hessed, Guevoura et Tiferet de Zeir Anpin et leur inclusion dans la révélation de la lumière des 'Hessed, Guevoura et Tiferet d'Ari'h Anpin ; ainsi qu'il est écrit ailleurs, dans le discours commençant par « La mer vit », etc. : « Les montagnes dansèrent », etc.

אכן יראה עילאה שרשה במו"ס שהיא מגבורה דעתיק כמ"ש ע"פ כי אתה נרי הנ"ל וכמ"ש הרמ"ז פי'
וישב דקע"ט ב'. והוא למעלה מבחי' חג"ת דא"א ומשם נמשך בחי' גילוי זה במורא גדול כו'

Cependant, la crainte supérieure prend racine dans Mo'ha Stima'a (le cerveau caché), qui relève de la Guevoura d'Atik, comme il est écrit à propos de « Car Tu es ma lampe », cité plus haut, et comme l'écrit le Ramaz sur la paracha de Vayéchev, folio 179b. Elle est au-dessus du niveau des 'Hessed, Guevoura et Tiferet d'Ari'h Anpin ; et c'est de là que procède le niveau de cette révélation, « avec une grande crainte », etc.

שהוא התגלות יראה עילאה זו בבחי' יראה תתאה הנמשך מבחי' מלכות כל עולמים וע"ז נאמר ופסח ה' על הפתח כו' וזהו ענין מקפץ על הגבעות בחי' קו הימין וקו השמאל כו'

c'est-à-dire la révélation de cette crainte supérieure dans le niveau de la crainte inférieure (yira ta-ta'a), qui procède du niveau de la «royauté de tous les mondes». C'est à ce propos qu'il est dit: «Et D.ieu passera par-dessus l'entrée», etc. Et c'est là le sens de «bondissant par-dessus les collines»: le niveau de la ligne de droite et de la ligne de gauche, etc.

וכתיב בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה כו' ושמים וארץ זהו בחינת האבות ואמהות כו' ולכן יראה עילאה נמשך בזכות האמהות דייקא ועמ"ש ע"פ שימני כחותם בענין אשה כי תזריע וילדה זכר)

Et il est écrit: «C'est par la sagesse qu'Il a fondé la terre; c'est par l'intelligence qu'Il a établi les cieux», etc. Les cieux et la terre correspondent au niveau des Patriarches et des Matriarches, etc. C'est pourquoi la crainte supérieure se révèle précisément par le mérite des Matriarches. Voyez aussi ce qui est écrit sur «Place-moi comme un sceau», à propos de «Lorsqu'une femme concevra et enfantera un garçon».)

ולחבין מפני מה ע"י האבות לא היה הגילוי רק בבחינת אהבה בח ינת רגל אחת וע"י האמהות היה הגילוי גם בבחינת יראה בבי' רגלים כו'

À présent, il faut comprendre pourquoi, par l'intermédiaire des Patriarches, la révélation ne se manifestait qu'au niveau de l'amour, qui correspond à un seul pied, tandis que, par l'intermédiaire des Matriarches, elle se manifestait également au niveau de la crainte, avec deux pieds, etc. :

ולכאורה האבות הן במדרגה גדולה מן האמהות כי המה בחי' משפיעים בחינת דכר והאמהות הם בחינת מקבלים בחינת נקבה.

À première vue, les Patriarches sont d'un rang supérieur à celui des Matriarches, car ils correspondent au niveau des donneurs, le niveau masculin, tandis que les Matriarches correspondent au niveau des réceptacles, le niveau féminin.

אך האמת הוא ודאי כן שהמה בחי' מקבלים אבל הם גבוהים מן האבות במדרגה אחת והמה השפיעים.

Mais la vérité est bien celle-ci: elles correspondent certes au niveau des réceptrices, mais, à un égard, elles sont d'un rang supérieur aux Patriarches et sont elles-mêmes les donneuses.

דהנה בשרה נאמר כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה שהיה אברהם צריך לקבל ממנה וכמארז"ל שהיה אברהם טפל לגבי שרה בנביאות וברכקה נאמר טובת מראה מאד בלי גבול ותרד העינה ותמלא כדה ותעל ותאמר שתה

En effet, il est dit au sujet de Sarah: «Tout ce que Sarah te dira, écoute sa voix»; Avraham devait donc recevoir d'elle. Et comme l'ont dit nos Sages de mémoire bénie, Avraham était secondaire à Sarah en matière de prophétie. Au sujet de Rivkah, il est dit qu'elle était «très belle à regarder», sans limite; «elle descendit à la source, remplit sa cruche et remonta»; «et elle dit: "Bois,»

וגם לגמליך כו' שהיתה גם כן בחינת משפיע ותרד העינה שבחינת חכמה כ"ד ספרים הם בחינת ירידה נגדה (ועמ"ש בזה בפ' תולדות)

«et pour tes chameaux aussi», etc.: car elle aussi correspondait au niveau d'une donneuse. Et «elle descendit à la source»: car le niveau de 'Hokhma, les vingt-quatre livres, représente une descente par rapport à elle (voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans la paracha Toldot).

ולהבין זאת דהנה ארז"ל שלשה הטעמים הקב"ה בעולם הזה מעין עולם הבא אברהם יצחק ויעקב שנאמר בהם בכל מכל כל כו'.

Pour comprendre cela, nos Sages de mémoire bénie ont enseigné: «Trois personnes, le Saint béni soit-Il leur donna, dans ce monde, un avant-goût du Monde futur: Avraham, Yitzchak et Yaakov», car il est dit à leur sujet: «avec tout», «de tout», «tout», etc.

והנה לעתיד כתיב נקבה תסובב גבר היינו שיתעלה בחינת המקבל ויהיה למעלה מבחי' דכר המשפיע אשת חיל עטרת בעלה כו'

Or, au sujet de l'avenir, il est écrit: «Une femelle entourera un mâle»; cela signifie que le niveau de la réceptrice s'élèvera et dépassera celui du mâle, le donneur: «Une femme vaillante est la couronne de son mari», etc.,

מחמת שסוף מעשה במחשבה תחלה כו' (שם ב"ן שרשו למעלה משם מ"ה כו') ומפני שהאבות הטעמים מעין עולם הבא

car «dernier dans l'action, premier dans la pensée», etc. (le Nom BaN a sa racine au-dessus du Nom MaH, etc.). Et parce que les Patriarches goûtèrent au monde futur,

ולכן היה אצלם גם כן בחי' זו שהיו מקבלים מהאמהות כו' אף שודאי האמהות היו בחינת נוק' בחינת מקבלים רק שיש ב' בחי'.

ils possédaient donc eux aussi ce niveau: ils recevaient des Matriarches, etc., bien que les Matriarches fussent certainement du niveau de Noukva, le niveau des récepteurs. Il existe toutefois deux niveaux:

מלמעלה למטה היו האבות משפיעים והאמהות מקבלים. אבל מלמטה למעלה בבחינת או"ח היו האמהות למעלה במדרגה סוף מעשה כו'

de haut en bas, les Patriarches étaient donneurs et les Matriarches réceptrices; mais de bas en haut, au niveau de la lumière réfléchie, les Matriarches étaient supérieures en rang: «dernier dans l'action», etc.

(ועמ"ש לקמן בביאור על פסוק כי על כל כבוד ועל פסוק הראיני את מראיך ובביאור על פסוק עלי באר)

(et voyez ce qui est écrit plus loin, dans l'explication du verset «Car sur toute la gloire», du verset «Laisse-moi voir ton apparence», et dans l'explication du verset «Jaillis, ô puits»);

כי כן כל מדות דקדושה נעוץ סופן בתחלתן ותחלה בסוף שיש בסוף מבחינת תחלה סוף מעשה כו' car il en va ainsi de tous les attributs de sainteté: «leur fin est enchâssée dans leur commencement», et le commencement dans la fin, car la fin contient quelque chose du niveau du commencement: «dernier dans l'action», etc.,

ובבחינת ההשתלשלות הוא סוף במדרגה כו' (וכמ"ש ע"פ השמים כסאי והארץ הדום רגלי כו') וזהו למעלה בחינות אבות ואמהות וגם למטה יש שני הבחי'

tandis que, dans l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), il est dernier en rang, etc. (comme il est écrit à propos de «Les cieux sont Mon trône, et la terre est Mon marchepied», etc.). Tels sont, en haut, les niveaux des Patriarches et des Matriarches; et en bas aussi, il existe ces deux niveaux,

והיינו תורה ומצות שכבחי' א' תורה גדולה כמארו"ל גדול תלמוד שמביא לידי מעשה דהיינו ע"י חכמת התורה יודעים האיך לעשות המצות כידוע

à savoir la Torah et les mitsvot. Sous un aspect, la Torah est supérieure, comme l'ont enseigné nos Sages, de mémoire bénie: «L'étude est grande, car elle mène à l'action»; autrement dit, c'est grâce à la sagesse de la Torah que l'on sait comment accomplir les mitsvot, comme on le sait;

ואם אין עושים כן רק באופן אחר אין זו מצוה ובבחי' ב' מצוה גדולה גדול תלמוד שמביא לידי מעשה
et si l'on n'agit pas ainsi, mais d'une autre manière, ce n'est pas une mitsva. Sous un second aspect, la mitsva est supérieure : « L'étude est grande, car elle mène à l'action » ;

נמצא המעשה היא גדולה ולא המדרש עיקר אלא המעשה כו' והיינו מפני ששרש המצות הוא בבחי' כתר תר"ך עמודי אור כידוע תרי"ג מצות דאורייתא וז' דרכנן הם תר"ך שרשם בבחינת כתר וכמ"ש והחכמה תחיה בעליה

Il s'ensuit que l'action est supérieure, et que « l'étude n'est pas l'essentiel, mais l'action », etc. Cela tient au fait que la racine des mitsvot se trouve au niveau de Kéter, les « 620 piliers de lumière », comme on le sait : les 613 mitsvot de la Torah et les 7 mitsvot des Sages font 620, dont la racine se trouve au niveau de Kéter. Et comme il est écrit : « La sagesse donne vie à ceux qui la possèdent (be'aleha) »,

דהיינו בבחי' מלמעלה למטה החכמה מחיה המצות דהיינו שע"י חכמת התורה יודעים היאך לעשות המצוה

c'est-à-dire que, dans le mouvement du haut vers le bas, la sagesse donne vie aux mitsvot : par la sagesse de la Torah, on sait comment accomplir la mitsva ;

אבל אעפ"כ המצות הם בעליה של החכמה ששרשם של המצות הם גבוהים במדרגה מבחי' החכמה כו' (ועמ"ש מזה בד"ה ראיתי והנה מנורת זהב)

mais néanmoins, les mitsvot sont les propriétaires de la sagesse, car la racine des mitsvot est d'un rang supérieur au niveau de 'Hokhma, etc. (voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « J'ai vu, et voici un candélabre d'or »).

וזהו מדלג על ההרים בזכות התורה שהתורה נקרי' ג"כ הר ישאו הרים שלום והתורה נקרא שלום ה' עוז לעמו

Voilà ce que signifie « sautant par-dessus les montagnes » : par le mérite de la Torah, car la Torah aussi est appelée une montagne, comme il est dit : « Les montagnes porteront la paix. » Et la Torah est appelée paix : « D.ieu donnera la force à Son peuple ;

יתן ה' יברך את עמו בשלום או יחזק במעוזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי כו' והמצות נקראו ג"כ שלום והיה מעשה הצדקה שלום כו'.

Dieu bénira Son peuple par la paix»; «Qu'il s'empare de Ma force, qu'il fasse la paix avec Moi; qu'il fasse la paix avec Moi», etc. Les mitsvot aussi sont appelées paix: «L'œuvre de la justice sera la paix», etc.

כי יש שני בחינת שלום מלמעלה למטה ומלמטה למעלה ועל ידי התורה נגלה בחי' הארה הנ"ל בבחינת אהבה

Car il existe deux niveaux de paix: du haut vers le bas et du bas vers le haut. Par la Torah, le niveau de l'illumination mentionnée plus haut fut révélé dans l'aspect de l'amour,

שהוא בחי' רגל א'. מקפץ על הגבעות היינו בזכות המצות כי המצות נק' גבעות כמ"ש וגבעות בצדקה כו'.

qui est l'aspect d'un pied. «Sautant par-dessus les collines» signifie par le mérite des mitsvot, car les mitsvot sont appelées collines, comme il est écrit: «Et les collines, par la justice», etc.

21 ועל ידי המצות נגלה בחי' הארה הנ"ל בבחינת הוא ושמו בלבד כו' בבחינת ב' רגלים

Et par les mitsvot, le niveau de l'illumination mentionnée plus haut — le niveau de « Lui et Son Nom seuls », etc. — fut révélé au niveau des deux pieds,

היינו בבחינת יראה גם כן מפני שהמצות בשרשם הם למעלה במדרגה מבחי' התורה כו' ע"כ על ידם יכול להתגלות בבחי' יראה גם כן

c'est-à-dire également au niveau de la crainte, car les mitsvot, dans leur racine, sont d'un rang supérieur au niveau de la Torah, etc. C'est pourquoi, grâce à elles, cette révélation peut aussi se manifester au niveau de la crainte.

וזהו הכל בבחינת יצ"מ וכתוב הנה בא לשון הוה ולשון עתיד ג"כ שאז יהיה ג"כ בבחינת גילוי והארה גדולה זו שלמעלה מבחי' ההשתלשלות בחי' דילוג כמ"ש כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות

Tout cela relève du niveau de la sortie d'Égypte. Il est écrit: «Voici qu'il vient», expression qui désigne le présent et aussi l'avenir; car alors également se produiront cette révélation et cette grande illumination, qui dépassent le niveau de l'enchaînement descendant des mondes (hichtal-chelout), au niveau d'un bond, comme il est écrit: «Comme aux jours de ta sortie du pays d'Égypte, Je lui montrerai des merveilles»;

דהיינו שיתגלה בבחינה זו נפלאות שהיה בבחי' פלא מופלא ומכוסה כמו שהיה בבחינת יציאת מצרים כו' שנגלה עליהם אז מבחינת מלך כו' סתימו דכל סתימין להיות בגילוי ובמורא גדול כו'.

c'est-à-dire que se révéleront, à ce niveau, des merveilles qui étaient dans la catégorie du prodigieux, caché et voilé, comme ce fut le cas lors de la sortie d'Égypte, etc., lorsqu'Il se révéla alors à eux depuis le niveau de Roi, etc., « le plus caché de tous les cachés » (setimou dekhoul setimin), de sorte que cela fut dévoilé, « avec une grande crainte », etc.

כן יהיה לעתיד ג"כ אראנו נפלאות כו' ועמ"ש במ"א בפ"י אשר עשה עמכם להפליא והיינו ע"י תורה ומצות שעושים עתה ממשיכים בחי' זו

Il en sera ainsi également dans les temps futurs : « Je lui montrerai des merveilles », etc. Voyez aussi ce qui est écrit ailleurs au sujet de l'explication de « qui a agi merveilleusement envers vous ». Cela signifie que, par la Torah et les mitsvot que nous accomplissons maintenant, nous attirons ce niveau ;

רק שעתה אינה בגילוי ולעתיד יהיה בחי' זו בגילוי וראו כל בשר כו' (ועמ"ש ע"פ כי ההרים ימושו כו' וחסדי מאתך לא ימוש כו'):

mais à présent, ce niveau n'est pas dévoilé ; dans les temps futurs, il le sera : « Et toute chair verra », etc. (Voyez aussi ce qui est écrit au sujet de « Car les montagnes s'éloigneront », etc., « mais Ma bonté ne s'éloignera pas de toi », etc.)

22 ה דומה דודי לצבי וגו'. הנה ארז"ל שנמשל לצבי מה צבי מחזיר ראשו לאחוריו כו'.

5. « Mon bien-aimé est semblable à une gazelle », etc. Nos Sages, de mémoire bénie, ont dit qu'Il est comparé à une gazelle : de même qu'une gazelle tourne la tête en arrière, etc.

וענין משל זה הוא למעלה גם כן מחזיר ראשו לאחוריו היינו בחי' חכים ולא בחכמה ידיעא ואף למעלה מבחינת חכמה

Le sens de cette parabole est que, là-haut aussi, Il « tourne la tête en arrière » : cela désigne le niveau de « sage, mais non d'une sagesse connue », et même au-dessus du niveau de 'Hokhma,

דהיינו קרקפתא דתפילין גלגלתא דחפיא על מוחא ירד ונשתלשל בבחינת אחוריים היינו בחי' מצות שהם הכל בדברים גשמיים כמו ציצית ותפילין בבחי' אחוריים כו'. ושרשם מבחי' כת"ר תר"ך כו'.

à savoir «le crâne des téfilines», «le Crâne (Goulgalta) qui recouvre le cerveau», descendit et se déploya par étapes jusqu'au niveau du dos; cela désigne le niveau des mitsvot, qui se réalisent toutes au moyen d'objets matériels, tels que les tsitsit et les téfilines, au niveau du dos, etc. Leur racine est au niveau de Kéter, [qui est] 620, etc. ;

דהיינו שנמשך ונתלבש רצונו הפשוט שלמעלה מבחי' חכמה אפילו מבחי' חכים ולא בחכמה ידיעא כו' בדברים גשמיים למטה דוקא

c'est-à-dire que Sa volonté simple, qui est au-dessus du niveau de 'Hokhma, et même au-dessus du niveau de «sage, mais non d'une sagesse connue», etc., fut attirée vers le bas et revêtit des réalités matérielles, précisément ici-bas,

כמו כל המצות כו' (ועמ"ש מזה גם כן בד"ה ויושט המלך לאסתר כו') וזה הכל היה בפסח בחינת יציאת מצרים בחי' דילוג כו'

comme toutes les mitsvot, etc. (voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par «Et le roi tendit son sceptre vers Esther», etc.). Tout cela eut lieu à Pessa'h, au niveau de la sortie d'Égypte, qui fut un saut, etc.,

שלא היו ישראל ראויים לזה שהיו במצרים בתכלית השפלו' ולא היה אתערותא דלתתא כלל רק שנגלה כביכול מעצמו בבחי' דילוג כו'

car les enfants d'Israël n'étaient pas dignes de cela: en Égypte, ils étaient dans la plus grande bassesse, et il n'y eut aucun éveil d'en bas; au contraire, cela se révéla, pour ainsi dire, de Lui-même, par un saut, etc.

אבל אח"כ נאמר קומי לך היינו בחי' ספירה היום יום א' לעומר כו' שהיו ישראל סופרים כל ימי הספירה מ"ט יומין והיינו לטהר כל המדות כידוע שיש ז' מדות.

Mais ensuite, il est dit: «Lève-toi» (koumi lakh); cela désigne le niveau du compte, «Aujourd'hui, c'est le premier jour du Omer», etc. Les enfants d'Israël comptaient tous les jours du compte, quarante-neuf jours; cela visait à purifier tous les midot, car, comme on le sait, il y a sept midot,

23 וכ"א כלולה מז' והוא מ"ט והיינו הכנת עצמם שיהיו בחי' כלי לקבל בחי' גילוי אלקות שיהיה אח"כ בשבועות מתן תורה שאז נגלה ג"כ בחי' גילוי שלמעלה מהשתלשלות בחי' כתר כו'

Et chacune comprend sept [attributs], soit quarante-neuf. Ils se préparaient ainsi à être des réceptacles capables de recevoir la révélation divine qui devait venir ensuite, à Chavouot, lors du Don de la Torah. Alors fut également révélée la dimension de la révélation qui dépasse l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), le niveau de Kéter, etc.

רק שאז נגלה ה' פב"פ כו' כי היו אז ישראל ג"כ בבחי' פנים בחי' כלי לקבל גילוי אלקות ע"י עבודתם וע"י ספירה כו'.

Seulement, alors, D.ieu se révéla «face à face», etc., car Israël aussi se trouvait alors au niveau du «visage», celui d'un réceptacle capable de recevoir la révélation divine, grâce à son service et au décompte, etc.

והיינו ע"י אתעדל"ת. אבל לא כמו שהיה בפסח בחי' מצה כו' שלא הספיק בצקת כו'.

Cela se produisit par un éveil d'en bas. Mais ce ne fut pas comme à Pessa'h, avec le niveau de la matsa, etc. : «la pâte n'avait pas eu le temps», etc.

ואדרבה בשבועות היו מביאים לחם מצה (והיינו לפי שנזדככו המדות כו' ואז ההתנשאות אינה אלא בבחי' הקדושה המתנשא מימות עולם כו' וכמ"ש מזה גבי שבועות בד"ה וידבר אלקים כו' ע"ש).

Au contraire, à Chavouot, on apportait du pain levé (car les midot avaient été affinés, etc. ; alors, l'exaltation ne relève que du niveau de la sainteté, «Celui qui est élevé depuis les jours d'antan», etc. ; comme il est écrit à ce sujet à propos de Chavouot, dans le discours commençant par «Et D.ieu parla», etc. ; voir là-bas).

וזהו קומי לך בחי' קימה מלמטה למעלה דקאי על בחי' ספירה שאחר הפסח כדי שיהיה בחי' פב"פ ולעתיד יהיה ג"כ בחי' גילוי זה שלמעלה מהשתלשלות סתימו כו' אראנו נפלאות כו' :

Et c'est cela, «Lève-toi» : le niveau du lever de bas en haut, qui désigne le décompte après Pessa'h, afin qu'il y ait le niveau du «face à face». Et, dans l'avenir, il y aura également la révélation de ce niveau qui dépasse l'enchaînement descendant des mondes : «le plus caché», etc. ; «Je lui montrerai des merveilles», etc.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likkutei-torah/shir-hashirim/13/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak